

סט קומפלט
סט כלים במגוון גדלים
וצבעים, שיענו על כל
צרכים במטבח
< קנו עכשיו בקטלוג

הכוכב זה אתה?
מת, חי, אנדרוגינוס,
אבר מין כלבי: חוזרים
לעטיפות של בואי
< עוד בעיצוב

מתנות משמחות לחג
הגדה מאוירת, פטנט
לבקבוקי יין ופריטים
ייחודיים בעבודת יד
< עוד דברים יפים

ויטרינה | חפצים מפעם שעמרנו בבית

טומן בצלחת: האוצר ההונגרי הנטוש שהתגלה בבית הרופאה

מעטים האנשים היודעים לזהות את ערכו של חפץ רק ממבט חטוף בו. מעטים עוד יותר אלה שהתבוננות בחפץ מאפשרת להם לראות בעיני רוחם את האנשים שעשו בו שימוש. האדריכל יוסי פרידמן הוא כזה

מאת מיה דבש

ביום בו החליט לשכור דירה שתשמש לו משרד, לא העלה בדעתו שתחת ערימות גזירי העיתונים ההונגריים ימצא אוצר שירגש אותו כל כך.

"לא קשה היה לדמיין את מראה הדירה מבחוץ", אומר האדריכל יוסי פרידמן, "החלונות היו מנופצים ועל הדלת היו סימני פריצה. הדירה עמדה ריקה במשך שנים והיתה מנותקת מחשמל, ועם כל צעד פנימה הרגשתי שאני דורך על כלים ושומעתי קולות ניפוף. אבל, רק כשהרמתי את המזלג המוכסף הראשון הבנתי שאני דורך על המאה ה-19, לא על המאה ה-20. העיתונים שעל הרצפה לא היו היגיינים, הם היו מלאים בלשלת של ציפורים ובכל זאת פשפשתי בהם והרמתי סכו"מים וצלחות. על גב אחת הצלחות היתה הכתובת *Hutsenreuther* (חברה בווארית לפורצלן שהוקמה ב-1814). כשראיתי את השם הזה מאוד התרגשתי כי הסט היחידי שירשתי מאמי והיה שייך לסבתי נשא את שם החברה הזו. זה היה סט חסר ובכל הנסיעות שלי בעולם תמיד חיפשתי דרך להשלים את החלקים החסרים. אבל, מעולם לא הצלחתי".

10:02, 03.12.12
5 תגובות
שתפו
Like 20

מוזיאון העיצוב בחולון

לעמוד האישי | צרו קשר

לצד התערוכה "שורשים משותפים – מפת עיצוב בגבולות פוליטיים משתנים" החליט מוזיאון העיצוב חולון לשתף את הקהל בחיפוש אחר חפצים בעלי סיפור נדידה מעניין. חפצים שנדדו מתרבות לתרבות, שהיו שייכים לאנשים אחרים או לתקופה אחרת. אנחנו מחפשים את החפץ המיוחד הזה ששמרתם מפעם. משהו נוסטלגי שהולך אתכם עם כל מעבר דירה, שאי אפשר לזרוק, חפץ שעשה דרך ארוכה מארץ רחוקה (או קרובה) שיש לו סיפור מעניין, או שנוצר בטכנולוגיה שכבר עברה מן העולם. אלו יכולים להיות כלי כסף, גופי תאורה, כלי מטבח, מפות קרושה, גובלינים, ואזוזה, פריטי אופנה, מזכרות ועוד. בעלי חפצים שסיפוריהם יועלו בלוג יזכו בזוג כרטיסים לתערוכה "שורשים משותפים". צילום של החפצים והסיפור המלווה אותם ניתן לשלוח לכתובת marketing@dmh.org.il. לעמוד התערוכה באתר מוזיאון העיצוב חולון.

בדירה ששכר יוסי פרידמן התגוררה רופאה אמידה וערירית שעלתה לארץ מהונגריה. בצוואתה היא הורשה את כל רכושה לצבא. לאחר מותה הדירה נותרה עזובה במשך כמה שנים, קורבן לפריצות חוזרות ונשנות ששרדו ממנה את כל החפצים "בעלי הערך" (כמו טלוויזיה ותנור) וליציפורים שמצאו בה מסתור.

לאט לאט חשף פרידמן את כל הכלים שהיו פזורים על הרצפה. "היו שם חמישה סטים שכל אחד מהם הורכב ממאה יחידות. סך הכול 600 פריטים ועוד 2 סטים של סכו"ם שבכל אחד היו סכינים גדולים וקטנים, כאלה המיועדים למריחה וכאלה המיועדים לדגים, סכיני הגשה וכפיות, צלחות למנה ראשונה ולמנה עיקרית, לדגים לחוד ולבשר וחלב לחוד..."

מי צריך כל כך הרבה כלים? אני מקשה.

"פעם היו מערכות שלמות לכל סוג בנפרד. היה סט מיוחד לדגים וסט אחד לקודש וסט אחר ליום חול, סט לבשר וסט לחלב. 2 סטים לקפה וסט לתה וכשהגיעו האורחים לא עלה על הדעת להגיש שוב ושוב מאותו סט. מערכות הכלים שימשו תזמורת לתרבות שאותה נאלצו לעזוב. רהיטים אי אפשר היה להביא באותה תקופה, מה שיכולת לקחת כשעזבת זה כלים. כלים היו גם מוצר חליפין. בשנים הראשונות לאחר קום המדינה הרבה אנשים מכרו מערכות כלי אוכל בכל פעם שהמציב היה קשה, סחרו בהן. על חלק מהכלים היו פסי כסף וזהב ועל הצלחת היה כתוב כמה קראט יש בה, זה היה בסיס להערכה. היה בזה משהו סימבולי וגם כלכלי."

מה עשית עם כל הכלים?

"היה לי ברור שאין לי איפה לאחסן אותם והיה לי חשוב לתת אותם למי שיוכל ליהנות מהם. חיפשתי להם בתים לאימוץ. חילקתי את כולם -- לאמי ולאחותי ולחברים. השארתי לעצמי סט אחד של כלים וסט אחד של סכו"ם."

מה עשית עם כל הכלים?

"היה לי ברור שאין לי איפה לאחסן אותם והיה לי חשוב לתת אותם למי שיוכל ליהנות מהם. חיפשתי להם בתים לאימוץ. חילקתי את כולם -- לאמי ולאחותי ולחברים. השארתי לעצמי סט אחד של כלים וסט אחד של סכו"ם".

גם לכם יש חפץ שעבר מסלול נדידה היסטורי מעניין? [צלמו אותו](#), כתבו את סיפורו ושלחו אלינו. הסיפורים מובאים לצד התערוכה "שורשים משותפים". פרטים נוספים [באתר מוזיאון העיצוב חולון](#)

הדפוס | | | שתפו | שלחו

[> קפה של בית](#)

[< כף הכסף הקטנה](#)